

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa W. W.
przeciwko H. C.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. A. K. K. kwotę 3321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 września 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił w przeważającej części apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 10

kwietnia 2018 r., w którym oddalono jego żądania ustalenia nieważności dwóch aktów notarialnych sporządzonych przez pozwaną jako notariusza, ewentualnie - zapłaty odszkodowania.

Pozwany wniósł o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od tego orzeczenia z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przeprowadzona przez Sąd Najwyższy analiza nie pozwala przyjąć, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18;

z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Skarżący nie wykazał oczywistej wadliwości orzeczenia Sądu Apelacyjnego we wskazanym wyżej rozumieniu. Z zaaprobowanych przez Sąd Apelacyjny ustaleń Sądu Okręgowego wynika wprost, że asesor notarialny, przed którym doszło do zawarcia spornej umowy darowizny z 3 grudnia 2007 r., rep. A nr (...), wyjaśnił przystępującym do aktu stronom (w tym powodowi) wszelkie zagadnienia i wątpliwości związane z jego treścią, a powoda nikt nie przymuszał do zawarcia umowy. Art. 398¹³ § 2 k.p.c. stanowi, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza m.in., że zarzuty zawarte w skardze kasacyjnej nie mogą opierać się na założeniach sprzecznych z tymi ustaleniami. Skarga kasacyjna w znacznej części opiera się zaś na twierdzeniach niemających odzwierciedlenia w ustaleniach faktycznych sądów albo też pozostającymi z nimi w sprzeczności, przy czym należy podkreślić, że skarżący nie podnosił zarzutów naruszenia prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy. Co więcej, twierdzenia skarżącego co do okoliczności faktycznych, jak w szczególności to, że przy zawieraniu umowy w formie aktu notarialnego wielokrotnie podkreślał, iż jest ona sporządzana niezgodnie z jego wola, wydają się nieprawdopodobne i sprzeczne z zachowaniem samego skarżącego, który jednak umowę podpisał. Za oczywiste uzasadnienie skargi kasacyjnej trudno uznać również zawarte w niej stwierdzenie, zgodnie z którym notariusz nie pouczył powoda o braku przymusu przystępowania do aktu notarialnego. Brak przymusu dokonywania czynności prawnych jest ogólną zasadą prawa cywilnego i nie wymaga przypominania przez notariusza

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 2 pkt 6, w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800). Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu

kasacyjnym przyznano na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z i § 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18).

aj